

BİL PDR

Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi

ANAOKULU | İLKOKUL | ORTAOKUL | LİSE

EYLÜL-EKİM 2023 | SAYI 1

OKUL ÖNCESİ VE ORYANTASYON

Özlem YURTSEVEN
Psikolog
Van BİL Koleji

OKUL ÖNCESİ EĞİTİM NEDEN ÖNEMLİDİR?

Cansu ÖZFİRAT
Çocuk Gelişimci-Kurucu
Beykent BİL Çocuk Üniversitesi

ÇOCUĞUM OKULA BAŞLIYOR!

Ayça KÖSEOĞULLARI
Psikolojik Danışman
Bahçelievler BİL Koleji

ARTIK ORTAOKUL VELİSİYİM

Emre KABAĞOR
Psikolojik Danışman
Aydın BİL Koleji

SINAV AİLESİ OLMAK

Berkay ŞAHİN
Psikolojik Danışman
Kırşehir BİL Kurs

SİBER GÜVENLİK

OSMAN ÖZŞEN
BİL Eğitim Kurumları
IT ve Eğitim Teknolojileri
Koordinatörü

EDİTÖRDEN 3

ÜMİT KALKO 5

ELİF PEHLEVAN 7

OKUL ÖNCESİ VE ORYANTASYON 8

OKUL ÖNCESİ EĞİTİM NEDEN ÖNEMLİDİR? 10

ÇOCUĞUM OKULA BAŞLIYOR! 12

OKUMA YAZMAYA GEÇİŞTE DİKKAT EDİLMESİ
GEREKENLERLE İLGİLİ VELİLERE TAVSİYELER 14

ARTIK ORTAOKUL VELİSİYİM 18

SINAV AİLESİ OLMAK 22

SİBER GÜVENLİK 25

YKS SÜRECİNDE BİL EĞİTİM KURUMLARINDAN
VELİLERE ÖNERİLER 26

EDİTÖRDEN

BİL PDR Dergisi, öğretmenlere, öğrencilere ve velilere yönelik kapsamlı bilgiler sunan süreli bir yayındır. Derginin temel misyonu, kurumlarımızdaki psikoloji temelli literatürü zenginleştirmek, doğrudan veya disiplinlerarası bir bakış açısıyla öğretmenlerimizin, velilerimizin ve öğrencilerimizin ihtiyaç duydukları konulara yönelik bilgi düzeyini ilerletmek ve büyütmektir.

BİL PDR Dergisinde, okullarda yapılan çalışma ve uygulamalara dair tartışma ve/veya öneriler sunan, rehberlik başta olmak üzere, eğitimin diğer alanlarından ve sosyal etkinliklerimizden özgün çalışmalar yer almaktadır.

Faydalı olması dileğiyle, iyi okumalar dileriz.

Ebru Unutmazer

Bil Eğitim Kurumları Genel Müdürlüğü
Rehberlik ve Kariyer Merkezi Koordinatörü

BİLER

Effective Reading

Etkili ve Hızlı Okuma Çalışmaları *ile*

Hem okuduğunu anlayan,
hem anlarken okuma hızını artırabilen öğrenciler yetiştiriyoruz.

7.,8.,11. ve
12.sınıflar
için

**BİL EĞİTİM
KURUMLARI**

BİL KOLEJİ • BİL KURS • BİL ÇOCUK ÜNİVERSİTESİ ANAOKULU

Ümit Kalko

Eğitim Girişimcisi

BİL PDR dergisi ebeveynlerin; çocuklarının bilişsel, duygusal, sosyal ve fiziksel gelişimlerini nasıl destekleyebileceklerini, potansiyellerini en iyi şekilde ortaya çıkarmalarına nasıl yardımcı olabileceklerini öğrenebilmeleri için hazırlanmış mükemmel bir kaynak.

DÜNYA İNOVASYON OKULU BİL KOLEJİ ÖĞRENCİLERİ HOLİSTİK ÖĞRENME MODELİ İLE *Başarıya Ulaşıyor!*

- ✓ Akademik Gelişim
- ✓ Duygusal Gelişim
- ✓ Sosyal Gelişim
- ✓ Dil Gelişimi
- ✓ Dijital Gelişimi
- ✓ Kariyer Gelişimi

f X in bilkolejleri
@ bil.kolejleri
BILKOLEJİ

www.bilokullari.com.tr

Elif Pehlevan

BİL Eğitim Kurumları Genel Müdürü

BİL PDR dergisinde yer alan makaleler ve yazılar velilere ebeveynlik becerileri, iletişim stratejileri ve çocukları ile daha sağlıklı ilişkiler kurma konularında rehberlik sağlayacak.

OKUL ÖNCESİ VE ORYANTASYON

İnsan yaşamının ilk yılları, öğrenme potansiyelinin oldukça yüksek olup kişiliğin temelini olduğu dönemdir. Çocuğun bu dönemde karşılaşmış olduğu tüm olanaklar, en az kalıtsal özellikleri kadar önemlidir. Bu döneme denk gelen 0-6 yaş arası kapsayan okul öncesi yılları; kişiliğin oluşumu ve şekillenmesi, temel bilgi, beceri ve alışkanlıkların kazanılması ve bütün bunların geliştirilerek ileri yıllara olan etkisi nedeniyle, yaşamın kritik dönemlerinden biri olarak görülmektedir. Bu bağlamda okul öncesi eğitim ise eğitimin temelini atıldığı dönemdir. Okul öncesi eğitimin amacı, çocuğun gelişim özelliklerine uygun olmalıdır. Bununla beraber okul öncesi eğitim, uygun bir eğitim sistemi ve bu eğitim sistemine uygun sağlıklı bir çevre ile çocuğun gelişimine katkı sağlamalıdır. Eğitimde, sistemle birlikte çevre şartlarının da önemi ve katkısı büyüktür. Çocuklara hizmet amacı ile oluşturulacak çevre, onların tüm gelişim alanlarına uygun olmalıdır. Okul öncesi eğitimi; çocukların hareket, bilişsel, sosyal ve duygusal, dil ve öz-bakım alanlarında desteklenerek var olan potansiyellerini ortaya çıkarmalarını ve en üst düzeyde geliştirmelerini amaçlayan, programlı ve sistemli bir eğitim sürecidir. Okul öncesi eğitim, çocuğun kendisini daha iyi tanımasına, bireysel yeteneklerini keşfedip duygu ve düşüncelerini diğer bireylere daha rahat ifade etmesine aynı zamanda sosyal becerilerini geliştirip çocuğun sosyalleşmesine olanak sağlar. Bunların yanında yine okul öncesi, çocuğun kuralları en etkili bir şekilde öğrenebileceği kurumdur. Çocuk, yaşlıları olan veya olmayan çocuklarla etkileşime girerek birlikte zaman geçirmeyi yani oyun oynamayı, yemek yemeği, uyumayı, beraber yaşamayı öğrenir. Akranlarıyla ortaya çıkan çatışma ve sorunları çözümlmeyi öğrenip aynı zamanda kendi haklarını savunmayı, başkasının sınırlarına girmemeyi öğrenir.

Çocukların okul öncesi döneme alışmaları için “oryantasyon” süreci çok önemlidir. Bu süreci sağlıklı tamamlamak için öncelikle anne ve baba olarak çocuğunuzdan fiziksel olarak bir süreliğine uzak kalmaya hazırlıklı olmalısınız. Her çocuk farklı yaş gruplarında anaokuluna başlamış olsa da aslında anne babadan ayrılarak ilk sosyal ortamlarına adım atmış olurlar. Çocuğun anne ile güvenli bağ kurması ne kadar önemli ise aynı şekilde anneden sağlıklı bir şekilde ayrılması da oryantasyon süreci için oldukça önemlidir. Aile olarak çocuğa destek olmak çocuğun okul ortamına güvenmesi için gereklidir. Bu önemli sürece olumlu katkıda bulunmanız, çocuğun ileri yıllardaki bütün okul hayatını etkilemiş olacaktır.

Okullar arası oryantasyon programı farklılıkları olsa da genel olarak bir hafta kademeli olarak oryantasyon programı uygulanmaktadır. Tabii bireysel farklılıkları göz önünde bulundurursak çocuğun okul öncesi kuruma uyum sağlaması bir ay sürmektedir.

Oryantasyon Sürecinde Uygulamanız Gereken Adımlar;

01

Oryantasyon sürecinde, çocuğunuzun okula başlamasını tüm aile bireylerinin desteklemesini sağlayın.

02

Aile bireyleri olarak her zaman kararlı ve net olun.

03

Çocuğunuzu, bilişsel ve davranışsal açıdan mutlaka önceden hazırlayın. Okul öncesine başlamadan önce orada karşılaşabileceği durumlarla ilgili bilgilendirme yapın.

04

Uyum sürecinin zarar görmemesi açısından çocuğunuza onu bırakıp gideceğiniz duygusunu yaşatmayın. Bu yüzden “Sen artık büyüdün, seni okula bırakacağız.” ifadelerini kullanmak yerine “Oyun oynayacağın yere gideceğiz.” demek daha sağlıklı ve güven verici olacaktır.

05

Çocuğunuzun kişisel özellikleri, hassas olduğu konular, sevdiği oyuncak ya da karakterler ile ilgili öğretmene önceden bilgilendirme yapmak, öğretmenin çocukla daha çabuk iletişim kurmasını sağlayacaktır.

06

Çocuğunuzun okulla ilgili yemek yedirilen yada uyutulan bir yer düşüncesine sahip olmaması için oryantasyon sürecinde yemek ve uyku gibi aktiviteler ertelenmelidir.

07

Çocuğunuz anneye çok bağlıysa, uyum sürecinde başka bir aile ferdi görev almalıdır. Bunun yanında çocuğunuz eve geldiğinde kaygı yaratacak sorular sormayın.

08

Çocuğunuz anneye çok bağlıysa, uyum sürecinde başka bir aile ferdi görev almalıdır. Bunun yanında çocuğunuz eve geldiğinde kaygı yaratacak sorular sormayın.

09

Çocuğunuz okula gitmemek için bahaneler üretiyorsa net ve kararlı bir ifade ile “Anne-babalar işe gider, çocuklar okula gider.” cümlesini sık sık söyleyin. Kaygılarınızı çocuğa belli etmeden mutlaka okul psikoloğu, sınıf öğretmeni ya da yönetici ile görüşüp paylaşın. Çocuğunuzu emanet ettiğiniz kuruma güven duyun ki çocuğunuz da kendisini güvende hissetsin.

Uyum sürecinde iş birliğinizin ne kadar önemli olduğunu ve çocuğunuzun tüm okul hayatını etkileyeceğini unutmayın. Bu süreçte her çocuğun alışma süresi farklı olabildiği gibi önemli olan, çocuğa karşı aile ve okulun nasıl bir yaklaşım sergilediğidir.

Özlem YURTSEVEN
Psikolog
Van BİL Koleji

OKUL ÖNCESİ EĞİTİM NEDEN ÖNEMLİDİR?

Öncelikle bilinmelidir ki okul öncesi eğitim kurumları çocukların sürekli oyun oynadığı, boş zamanlarını eğlenceli şekilde doldurduğu bir hasat basamağı değildir. Okul öncesi eğitim kurumları çocukların yaparak ve yaşayarak öğrendiği bilişsel, motor gelişim (ince ve kaba motor) alanı, dil gelişimi, sosyal ve duygusal gelişim becerilerinin desteklendiği, çocuğun beceri ve yeteneklerini keşfedebildiği

bir eğitim basamağıdır. Anaokulu çocuğun kendini tanıma alanıdır. Öğrenciler, küçük yaştan itibaren devam eden beyin gelişimi inşalarını ve bilişsel süreçlerine yönelik algılarını geliştirmeleri için öğrenme fırsatını anaokulunda yakalar. Bu süreç, çocuğun uyum (adepte olma) becerilerini geliştiren bir süreç olduğu için çok kıymetlidir. Çünkü anaokulunda çocuğa renklerden şekillerden, sayılardan çok

daha kıymetli şeyler öğretir. Çocuk kendi başına karar vermeyi öğrenir, aldığı kararların iyi ya da kötü sonuçları ile baş edebilmeyi öğrenir. (sorumluluk bilinci.)

Özellikle okul öncesi dönem de kazanılan alışkanlıklar, kişilik oluşumu açısından son derece önemlidir. Gerek analitik düşünce alışkanlığının kazandırılması, gerekse sanat ve spor eğilimlerinin temellerinin atılması açısından önemlidir. Okul ve eğitim ortamı eğlenceli ve öğretici hale getirilerek çocukların öğrenmeleri kolaylaştırılır.

Global düşünebilen, sonraki yaşantısında sosyal hayata adapte sorunu yaşamayan, kültürel anlamda donanımlı, duygularını ve düşüncelerini ifade etme becerisine sahip, öğrendiklerini sosyal yaşamda uygulamayı bilen çocuklar bu ortamda yetişir. Yaşamsal becerileri kuvvetli birey-

ler yetiştirilmesi sağlanır. Okul öncesi dönemde beyin gelişiminin ve sinaptik bağlantıların kurulma oranının en yoğun ve hızlı yaşandığı dönemdir. “Çocukta zeka gelişiminin %70 kısmı 7 yaşına kadar tamamlanır.” Öğrenme becerisi bu yaşta gelişir. Çevresel etkiler çocuğun beyin gelişimini olumlu yönde etkileyebileceği gibi olumsuz çevre koşullarına bağlı olarak istenmeyen bir şekilde de etkileyebilir. (Sosyal ev ortamı, sokak oyun parkları vb.) Çevre, anaokulunda uyaran bakımından zengin içeriklerle zenginleştirilir, çocuk bu ortamda hızlı gelişir, öğrenir. Erken yaşam deneyimleri çocuğun okula öğrenmeye ve kendi becerilerine dair geliştireceği tutumları belirler ve ileriki zamanlarda onun okul başarısını etkiler. Çocuğun grup oyunlarına katılması, sağlıklı ilişkiler kurması, kültürel

değerlerine sahip çıkması sosyalleşmesi gibi olgular bu yaşta gelişir. Dili doğru, yanlışsız ve güzel konuşmayı bu yaşta öğrenir. Toplumu, çevreyi, evreni ve insan davranışlarını tanımaya başlar.

Anaokulu çocuğun sosyalleşeceği ilk toplumsal alandır. Bu alanı nasıl şekillendirmek gerektiği ise önemli bir detaydır. Özgür bir alan, kendilerini ifade edebilecekleri ve zaman üretebilecekleri bir mekan sağlamak onların sınır tanımayan düşünce güçlerinden faydalanmayı kolaylaştırır. Birey olduğunu ve seçimlerinin önemli olduğunu anaokulunda hisseder. Mutlu olan çocuk öğrenir, üretir ve keşfeder.

Eğitim yolculuğuna ilk adım anaokulunda atılır. Anaokulu sevgi ve şefkatle onları bu uzun yolculuğa hazırlar. Önemi her geçen gün artan anaokulu döneminin eğitimi bilimsel ve sistematik organizasyon gerektirir. Çocuklar bu dönemde gelişimin en hızlı olduğu dönemi yaşarlar. Anaokulu çağındaki bir çocuğa kazandırılan davranış biçimlerinin etkisi yıllar boyu devam eder. Bu önemli dönemde okul öncesi eğitimi konusunda uzman öğretmenler eşliğinde zengin içerikler, branş dersleri, ilkokula başlama hazırlık çalışmaları, davranış ve değerler eğitimi, çoklu zekaya dayalı eğitim programı, ile anaokulların da bütünsel yaklaşım ile öğrenme sağlanır.

Anaokulları Çocuğun küçük şeylerden zevk almasını öğreten, bireyin sözleri dinlemekten ziyade çocuğun içinde bulunduğu koşulları deneyimlemesiyle ilerleyen doğal bir süreçtir.

ÇOCUĞUM OKULA BAŞLIYOR!

Okul, çocukların ev ortamından sonra karşılaştıkları en büyük sosyal ortamdır. Okula alışmak öğrenci için olduğu kadar ebeveynler için de önemli bir süreçtir. Çocuk, doğal olarak, yeni gireceği bu kalabalık ortama karşı kaygılı ve tedirgin hissedebilir, ebeveynler de meraklı ve endişeli bir tutumda olabilirler. Ancak unutmamak gerekir ki, okula başlama herkesin yaşadığı bir durumdur. Gereğinden fazla üzerinde durulduğu takdirde, çocuklarda kaygı, endişe, korku vb. duygular artabilir. Bu yazımızda okula uyum sürecini daha keyifli ve rahat geçirebilmek için ebeveynler olarak neler yapabiliriz, inceleyeceğiz.

- Kaygı bulaşıcıdır! Ebeveyn olarak çocuktan ayrılmak ilk etapta zor duygular hissettirebilir. Bu süreçte çocuk yaşadığınız kaygıyı hissedecektir. Öncelikle sizin kaygı ve endişelerinizi yönetmeniz çocuğun okula adaptasyonunu kolaylaştıracaktır.
- Okul başlamadan önce çocuğunuzla birlikte sınıf öğretmeniyle tanışın. Çocuğun öğretmeniyle kurduğunuz güvenli ilişkiyi görmesi faydalı olacaktır. Ayrıca okulu, sınıfını birlikte gezmeniz de güvenli hissetmesine yardımcı olur.
- Okula bırakırken vedalaşma süresi kısa olmalıdır. Uzun süren vedalaşma çocukta, bıraktığı ve bir daha alınmayacağı gibi düşüncelere sebep olabilir. Vedalaşma süreci ilk günden itibaren kademeli olarak azaltılmalıdır. -Örneğin ilk gün 10 dakika olan süreyi ikinci gün 7 dakikaya indirmek gibi-

- Çocuk okula başlarken bir bilinmezlikle karşı karşıya kalır. Bu noktada çocuğa okul giriş-çıkış saatleri net şekilde anlatılmalıdır. Böylece çocuk kendini daha güvenli hisseder.
- Okul çıkış saatinde okulda olmak önemlidir. Çocuğunuzun size güvenmesine yardımcı olacaktır.
- Okuldan sonra gününün nasıl geçtiğiyle ilgili sohbet edebilirsiniz. O gün yaşadığı olumlu ve olumsuz duygulardan bahsedin. Öncelikle kendi gününüzden kendi duygularınızdan örnekler vererek ona model olabilirsiniz.
- Yaşamış olabileceği olum-

suz duyguları kabul ettiğinizi hissettirebilir, “Bu seni öfkeli yapmış olabilir.” “Seni anlıyorum.” “Endişeli hissettiğini görebiliyorum.” gibi cümleleri kullanabilirsiniz. Bu tutum ona duygularının normal ve kabul edilebilir olduğunu ifade edecektir.

- Okul ile ilgili mutlu anılarınızı örnek olması adına çocuğunuza anlatabilirsiniz. Bu anıların ona ne hissettirdiği hakkında da sohbet edebilirsiniz.
- Her çocuğun diğerinden farklı olduğu gerçeğini hatırlayın. Okula uyum tüm çocuklar için farklı seyredebilir. Bu süreç en az 2 hafta sürecektir. Diğer çocukların uyum süreciyle ken-

di çocuğunuzu kıyaslamayın. Olabildiğince destekleyerek çocuğa alışması için zaman tanıyın.

- Okula alışma sürecinde çocukta halsizlik, okula gelmeyi istememe, yavaş hareket etme gibi davranışlar görülebilir. Bu davranışları gözlemlediğinizde kararlı bir şekilde okula hazırlanmasına yardım etmeli ve okula götürmekten vazgeçmemelisiniz.
- Kararlılığınızı sert tutumun aksine duygularını gördüğünüzü hissettirerek sürdürmek önemlidir. Çocuk duygularının görüldüğünü hissetmek ister.
- Okula uyum sürecinin bir aydan fazla sürmesi durumunda

sınıf öğretmeni ve okul psikolojik danışmanından destek alabilirsiniz. Çözüm bulunmadığı takdirde okul psikolojik danışmanı ile işbirliği yaparak uzman doktordan yardım alabilirsiniz.

Okula uyum süreci hem çocuklar hem de ebeveynler için yeni ve farklı bir süreçtir. Bu süreçte olumsuz duygulardan korkmamak, sürecin normal bir getirisi olduğunu hatırlamak hem siz ebeveynlere hem de çocuklara yardımcı olacaktır.

Ayça KÖSEOĞULLARI
Psikolojik Danışman
Bahçelievler BİL Koleji

“Çocuklar geleceğimizin güvencesi, yaşama sevincimizdir. Bugünün çocuğunu, yarının büyüğü olarak yetiştirmek hepimizin insanlık görevidir.”

Mustafa Kemal ATATÜRK

OKUMA YAZMAYA GEÇİŞTE DİKKAT EDİLMESİ GEREKENLERLE İLGİLİ VELİLERE TAVSİYELER

Emine BÖRÜHAN
BİL Eğitim Kurumları Anaokulu-İlkokul
Eğitim Koordinatörü

Sevgili Anne Babalar; Çocuğunuzun okuma yazma öğrenmeye başladığı dönem, hem onun hem de sizin için oldukça heyecan vericidir. Öğrenim hayatının ilk büyük adımlarından biri olmasının yanında, okuma yazma eğitimi çocuğunuzun sosyal becerilerini, zihinsel ve duygusal gelişimini de etkiler. Her çocuğın öğrenme hızı ve becerileri birbirinden farklı olsa da hepsi için ortak olan şey, ebeveynlerinin hayatlarında tuttuğu yerdir. Dolayısıyla okuma yazma öğrenmek gibi bir süreçte ebeveyn olarak aktif bir rol üstlenmeniz faydalı olacaktır. Evde yapılabilecek eğlenceli okuma yazma çalışmaları ile çocuğunuzun okuldaki öğrenim sürecini destekleyebilir, bunu bir görev olmaktan çıkarıp, çocuğunuzun hevesle beklediği bir aktiviteye dönüştürebilirsiniz.

İLK OKUMA YAZMA

Ses Temelli Cümle Yönteminin Özellikleri şöyle sıralanabilir:

- İlk okuma yazma öğretimi üç öğrenme alanı ile birlikte yürütülmektedir. Dinleme, konuşma, okuma-yazmadır.
- İlk okuma-yazma öğretimine seslerle başlanması, seslerin birleştirilmesi ile anlamlı heceler, kelimeler oluşturulması ve cümlelere ulaşılması öğrencinin, bilgileri yapılandırmasını kolaylaştırmaktadır. Ses Temelli Cümle Yöntemi, bu yönüyle yapılandırıcı öğrenme yaklaşımına uygundur.
- Bu yöntem; tek tip, belirli kalıplara sıkıştırılmış ve belirli sayıdaki cümlelerle ilk okuma-yazma öğretimi yerine; çokluluğa ve çeşitliliğe ağırlık vermektedir. Bu nedenle ilk okuma-yazma, öğretim sürecinde öğrencilerin çok sayıda ve çeşitli hece, kelime, cümlelerle, okuma-yazma öğrenmelerini gerekli kılmaktadır.

- Öğrencilere sunulan zengin içerik, onların temel düşünme becerilerini, yaratıcılıklarını ve zekâ alanlarının gelişimine katkı sağlamaktadır.
- Okuma-yazma öğretiminde ilerleme, kolaydan zora doğru belirli bir sıra içinde yürütülmektedir.
- İlk okuma-yazma öğrenmeye yeni başlayan öğrencinin dikkat düzeyine uygun bir yöntemdir. Ses Temel-

li Cümle Yöntemi öğrenme-öğretme sürecinde öğrencinin dikkat düzeyinin gelişimine katkıda bulunmaktadır.

- Yöntemin bir gereği olarak ilk okuma-yazma öğretiminde ses, harf, hece, kelime, cümle ve metin oluşturma sırası izlenmektedir. Bu süreç,

öğrencinin cümle kurma ve metin oluşturma becerilerinin gelişimine katkı sağlamaktadır.

- Öğrenciler hece, kelime cümle ve metin oluşturma sürecine bizzat katıldıklarından bu yöntem öğrencilerin yaratıcılığını geliştirici olmaktadır.

İLK OKUMA YAZMA AŞAMALARI

1 İlk Okuma Yazmaya Hazırlık

- Dinleme eğitimi çalışmaları
- Parmak, el ve kol kaslarını geliştirme çalışmaları
- Boyama ve çizgi çalışmaları

2 İlk Okuma Yazmaya Başlama ve İlerleme

- Sesi hissetme, tanıma ve ayırt etme
- Harfi okuma ve yazma
- Harflerden heceler, hecelerden kelimeler, kelimelerden cümleler oluşturma
- Metin okuma

3 Bağımsız Okuma Yazma

- Yetişkin yardımı olmadan kendi kendine okuma yazma becerilerini yapabilme

*Ses temelli cümle yönteminde alfabemizdeki 29 harf MEB Türkçe programına göre 5 gruba ayrılmıştır. Sesler sırasıyla öğretilir. Her ses öğretildikten sonra öğrenciler daha önce öğrendikleri seslerle birlikte hece, kelime ve cümleler oluştururlar

SES GRUPLARI

1. SES GRUBU

e, l, a, k, i, n

2. SES GRUBU

o, m, u, t, ü, y

3. SES GRUBU

ö, r, ı, d, s, b

4. SES GRUBU

z, ç, g, ş, c, p

5. SES GRUBU

h, v, ğ, f, j

ÖNEMLİ NOKTALAR

*Seslerin isimleri öğrencilere onların önceden bildiği belli sembollerle öğretilmeli ve o ses unutulursa hep o sembolle hatırlatılmalıdır.

Örnek: İlk ses "e"; e bebeğim e, e, e... şeklinde öğrencinin önceden bildiği yaşantı sembolüyle öğretilir.

Yazmaya Etki Eden Unsurlar

OTURUŞ

Yazmada öncelikle dikkate alınacak husus oturma şeklidir. Çocuk sıraya oturduğu zaman ayakları yere değmelidir. Üzerinde yazılacak masa, oturulan sıraya uygun olmalıdır. Masa yüksek, sıra alçak olursa çocuk sürekli ayağa kalkarak yazmaya çalışacaktır. Ayakta yazma kolun masa üzerine yayılma şeklini, dolayısıyla kalem tutmayı da olumsuz yönde etkileyecektir. Sıra yüksek, masa alçak olursa bu seferde çocuk yazarken gereğinden fazla bükülecektir ve yine yazma olumsuz yönde etkilenecektir.

KAS GELİŞİMİ

Yazmada kol, bilek ve parmak kasları önemlidir. Kas gelişimini tamamlamayan çocuklar motorsal üretimde zorlanırlar. Kas gelişiminde büyük kaslardan küçük kaslara doğru bir yol izlenmelidir. Önce kol, sonra bilek, daha sonra da parmak kasları geliştirilmelidir. Havada geniş kol hareketleri yaparak kol kasları, kum masalarında çalışmalar yaparak da bilek, parmak ve kol kasları geliştirilebilir. Oyun hamurları ve yap-boz türü oyuncaklarla da kas gelişimi çalışmaları yapılabilir. Özellikle parmak kasları yeterince gelişmemiş olan çocuklar kalemi rahat bir şekilde tutamazlar. Böyle durumlarda plastik kalem tutacakları kullanılabilir.

YÖNLER

Yukarıdan aşağıya ve soldan sağa hareket Türkçe yazmada temel yönlerdir. Öğretmen daha çizgi çalışmaları aşamasında yönleri dikkat çekecektir. Yönleri dikkat çekmek için mutlaka oklar kullanılmalıdır. Harflerin ve diğer şekillerin başlangıç ve bitiş noktaları vurgulanmalıdır. Yön kavramı gelişmemiş olan çocuklar harfleri birbirine karıştırır. Örneğin “b” harfi “d” olarak veya tersi yazılabilir. Çocuklar “o” harfine aşağıdan başlayıp saatin hareket yönünü takip ederek yazabilirler.

EL TERCİHİ

Yazmada ilk izlenecek husus el tercihidir. Burada sağ, sol ve karışık ellilik söz konusu olabilir. Çocukların çoğunluğu sağ elini tercih etmektedir. Sol elini tercih edenler sağ el tercihi için zorlanmamalıdır. El tercihinin tespit etmede etkili yollardan birisi öğretmenin gözlemleridir. Öğretmen çocukları değişik durumlarda (oyun oynarken, yazı yazarken vb.) gözlemleyerek kararını vermelidir.

Kalem tutma ve defterin pozisyonu

Kalem kesinlikle yazma noktasına çok yakın tutulmamalıdır. Böyle yapan çocukların engellenmesi için kalem üzerine yazım noktası ile tutulacak nokta arasında en az iki santim mesafe kalacak şekilde plastik bantlar dolanabilir. Sol ellilerde yazma noktası ile tutma noktası arasındaki mesafe daha fazladır. Kalem tutmadaki düzensizliklere anında müdahale edilmelidir. Kalem ağır, çok ince, köşeli olması da yazmaya olumsuz yönde etki eder.

Harflerde ilerlendikçe her zaman önce kapalı hecelere sonra açık hecelere ulaşılmalıdır. Ardından üç ve dört harfli heceler gösterilmelidir. Oluşturulacak üç ve dört harfli heceler öğrencinin anlamlandırabileceği kelimelerden seçilmelidir. Anlamını bilemeyeceği türden kelimelere yer verilmemelidir. Hece türlerinin tamamı kolaydan zora doğru aşamalı olarak tanıtılmalıdır. Örnek: a, al, la, kel, kal, kalk. Bu heceleri oluştururken anlamlı ve işlek hecelere öncelik verilmelidir. Kelimeler oluşturulurken görsellerle desteklenebilecek, öğrencinin ön bilgileriyle anlamlandırabileceği kelimelere öncelik verilmelidir.

Örnek: e + la = Ela la + le = lale ka + le = kale e + lek = elek Yeni oluşturulan kelimeler gösterildikten sonra cümle içinde kullanılmalıdır. Kelimelerin arasında uygun boşluklar bırakmaları sağlanmalıdır. Örnek: elek ,Ela elek al. Cümleler oluşturulurken okunuşu ve yazılışı öğretilmemiş kelimelerin yerine görseller kullanılmamalıdır.

Sihirli Anahtar: OYUN

Okuma yazma öğretme yöntemlerini oyunlarla birleştirmek de mümkündür. Aşağıdaki örnekler çocuğunuzla hem eğlenceli hem de eğitici saatler geçirmenize yardımcı olabilir.

1.Gizli Mesajlar

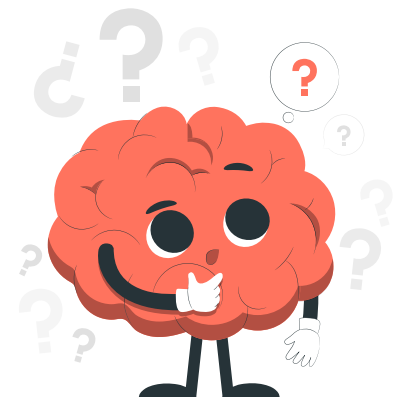
Gizli mesaj oyununu oynayabilirsiniz. Bunun için bir miktar limon suyuna, kağıda, ütüye ve bir sulu boya fırçasına ihtiyacınız olacak. Ütü gibi aletler sadece yetişkin kontrolünde kullanılmalıdır. Limon suyuna batırduğunuz fırçayla boş bir kağıda istediğinizi yazın ve kurumaya bırakın. Bomboş gibi görünen bu kağıdı hafifçe ütölediğinizde yazınızın okunur hale geldiğini göreceksiniz. Kağıtlara harfleri teker teker yazabilir ve ortaya çıkan harfin hangisi olduğunu çocuğunuza sorabilirsiniz. Daha ileriki aşamalarda ise birbirinize mesajlar yazabilirsiniz.

Öneri: Küçük çocukların tanıyabileceği basit kelimeler yazmayı deneyin. Daha sonra yüksek sesle okumalarını ve başka çocuklar için mesaj yazmalarını isteyin.

2.Hafıza Oyunu

İsim ve resim eşleştirme oyunu da eğlenceli okuma yazma çalışmaları arasındadır. Bu oyun için sadece kağıt ve elışı malzemelerine ihtiyacınız olacaktır. Bir grup kartın üzerine bazı kelimeler yazın; eşit miktardaki bir diğer grup kartın üzerine ise bunların resimlerini çizin. Şimdi kartları iki grup halinde kapatın ve çocuğunuzun her iki gruptan birer kartı açmasını isteyin. İsim ve resim eşleşiyorsa kartları açık bırakın. Eğer eşleşmiyorsa kapatın ve tekrar iki kart açmasını isteyin. Böylece hem kelimeleri daha iyi tanır hem de hafızasını çalıştırarak resim ve kelime arasında bağlantı kurmayı öğrenir.

Öneri: Oyunu küçük çocuklarınız için basitleştirmek adına kartlarda her gün kullanılan eşyaları seçin. Kartları beraber hazırlayın, böylece onlar için iyi bir yazma çalışması olacaktır.

ARTIK ORTAOKUL VELİSİYİM

Sevgili Veliler,

Bildiğiniz üzere çocuğunuz yeni bir öğretim kademesine, ortaokula başlıyor. Bunun hem siz hem de çocuğunuz için heyecan verici bir deneyim olduğunun farkındayız. Her yeni başlangıç gibi bu da sevincin yanı sıra tedirginlik yaratabilir. Bu yazı çocuğunuzun ve sizlerin okula uyumunu kolaylaştırmak için kaleme alınmıştır ve bu süreci daha sağlıklı atlatabilmeniz için bir takım bilgi ve öneriler içermektedir.

Sağlıklı bir uyumun olabilmesi okuldaki tüm çalışanların ve ailelerin iş birliği yapması ile mümkündür. Kısaca sizlerin içinde yer almadığınız bir uyum sürecinin başarılı olamayacağı açıktır. Bu düşünceden hareketle, çocuğunuzun okula uyumunu kolaylaştırmak ve bu aşamayı daha rahat geçirmeniz için bu yazıda sizlere bazı bilgiler sunulmuştur. Öncelikle okuluza ilgili bilgiler, okula uyumun ne demek olduğu ve bu süreçte sizin katkılarınızın neler olabileceği özetlenmiştir. Ayrıca okulda öğretmen ve diğer velilerle iletişimin önemine dikkat çekilerek bazı önerilerde bulunulmuştur. Çocuğunuzun gelişimsel özellikleri hakkında kısa bir bilgilendirme yapılmıştır. Keyifle okuyabileceğiniz ve istifade edebileceğiniz bir yazı olmasını ümit ediyorum...

Okul uyumu, en kısa tanımla çocuğunuzun beşinci sınıfa başladığında okula

alışmasını; okula uyumsuzluk ise alışamamasını ve okulla ilgili faaliyetlerden kaçınmasını ifade eder.

Bu nedenle okul uyumu, çocuğunuzun başta akademik başarısı olmak üzere arkadaşlarıyla, ailesiyle ve öğretmenleriyle ilişkilerini ve sağlıklı ruhsal gelişimini etkilemesi sebebiyle özel bir öneme sahiptir. Beşinci sınıfa başlayan çocuğunuzun gösterdiği uyum, çocuğunuzun sadece beşinci sınıftaki okul uyumu ve akademik başarısını etkilememekte; tüm öğrenim hayatındaki akademik başarı ve okul uyumunu etkilemektedir. Bir başka ifadeyle, ortaokul başlangıcında geliştirilen olumlu okul uyumu çocuğunuzun ortaokul,

lise ve üniversite hayatını da olumlu yönde etkileyecektir. Bundan dolayı ortaokula uyumun desteklenmesinin önemi büyüktür.

Veliler okulun bir parçasıdır. Bu nedenle çocuklarınızın okula uyum sağlamalarında okul yöneticileri, öğretmenler kadar siz velilere de önemli rol ve sorumluluklar düşmektedir.

Çocuğun okula uyum sağlaması ancak ailenin desteğini hissetmesiyle gerçekleşir. Çocukların kendilerine saygı göstermeleri, kendilerini sevmeleri, değerli hisset-

meleri ve olumlu ilişkiler kurabilmeleri öncelikle aile içerisinde gerçekleşir. Çocuğun okulda yaşadığı uyumsuzluğu öncelikli paylaşabileceği kişiler anne ve babalarıdır. Aileler okul sisteminin bir parçası olmaları sebebiyle ortaokula uyum çalışmaları kapsamında ailelere önemli görevler düşmektedir. Ailelerin okulda yapılan etkinliklere katılımı, öğretmenlerle iletişim içerisinde olmaları, çocuklarının durumunu izlemeleri ve benzeri konulardaki destekleri, uyumsuzluğa neden olabilecek durumların engellenmesini ve çocuğun ortaokula hazırlanmasını kolaylaştıracaktır. Ortaokula geçiş, öğrenciler için olduğu kadar veliler için de kaygı verici bir durumdur. Bu kaygının normal düzeyde tutulması ve sürecin olumlu atlatılması için öncelikle velilerin bilgilendirilmesi gerekir.

Bu nedenle ortaokula uyum kapsamında velilerin bilmesi gereken öncelikli bilgiler şunlardır:

1. Veli olarak çocuğunuzu en iyi tanıyan sizlersiniz. Bu nedenle yaşadığı olumsuz durumu ilk fark eden de siz olacaksınız. Çocuğunuz kaygılı davranıyor, kendisini ifade etmiyor ve okuldan bahsetmekten kaçınıyorsa rehber öğretmeninizle (okul psikolojik danışmanı) bu durumu konuşunuz.
2. Çocuğunuzdaki duygusal ve fiziksel değişimleri takip ediniz. Olumsuz bir durumla karşılaştığınızda öğretmen, yöneticiler ve rehber öğretmeninizle (okul psikolojik danışmanı) iletişime geçiniz.
3. Her gün okulda yaptıklarıyla ilgili çocuğunuzla sohbet ediniz.
4. Çocuğunuzun arkadaşlarıyla kolay iletişim kurmasını ve sosyalleşebilmesini destekleyiniz.
5. Akademik başarısızlığının tek nedeni ders çalışmamak değildir. Okula uyum sağlayamayan çocuk odaklanmada da zorluk çekebilir, dolasıyla da okulla ilgili faaliyetlerden kaçınabilirler.
6. Uyum haftasında çocuğunuza eşlik ediniz ve sizleri de kapsayan etkinliklere katılınız.
7. Okul uyumunun gerçekleşmesinde en önemli adım ortaokul başlamadan önce ortaokulla ilgili bilgi sahibi olmaktır. Bu nedenle ortaokul sistemi ile ilgili öncelikli bilgi sahibi olunuz ve bu bilgileri çocuğunuzla paylaşınız.

8. Ortaokul 5. sınıfta çocuğunuzun arkadaş ilişkileri ön plana çıkar. Eğer çocuğunuz içe kapanıksa, arkadaşlarıyla vakit geçirmekten kaçınıyor ve okula gitmek istemiyorsa bu durumun nedenlerini çocuğunuzla konuşunuz. Sizinle konuşmaktan çekiniyor ise rehber öğretmeninizle (okul psikolojik danışmanı) bu durumu paylaşınız.
9. Çocuğunuz ortaokula başlamakla ilgili kaygı hissediyorsa onu yargılamayınız. “Herkes gidiyor.”, “Biz senin zamanındayken...” gibi genelleyici ve yargılayıcı ifadelerden kaçınınız. Düşüncelerini ve duygularını size anlatmasını sağlayınız ve onu dinleyiniz.

Daha önce de belirtildiği üzere çocuğunuzun okula uyum sağlamasında okulun rolü olduğu kadar sizin de rolünüz bulunmaktadır. Çocuğunuzun bu süreci daha kolay aşabilmesi ve okulu sevmesi için sizin de yapabilecekleriniz bulunmaktadır. Bu öneriler aşağıdaki gibi özetlenebilir:

1. Evdeki konuşmalarınız çocuğunuzun okula karşı tutumunda önemlidir. Eşinizin, sizin ya da aile içindeki başka birinin okul ile ilgili olumsuz konuşmaları çocuğunuzun etkileyebilir. Eğer çocuğunuzun okulda başarılı bir birey olmasını istiyorsanız tüm aile bireyleri eğitime ve okula önem vermelidir. “Okumadan kolay yoldan para kazanma” gibi ifadeleri çocuğunuzun yanında konuşmayınız.
2. Çocuğunuz okula gitmeden önce onu nelerin beklediği ile ilgili bir konuşma yapabilirsiniz. Çocuğunuza öğretmenlerinin ve sınıf arkadaşlarının değişeceğini anlatınız.
3. Okulun ilk zamanlarında kendini yalnız, tedirgin veya korkmuş hissedebileceğini söyleyiniz. Bu tür duyguları yaşamamanın normal olduğunu ve bu duygularını sizinle paylaşabileceğini belirtiniz.
4. Çocuğunuzun okul alışverişini beraber yapınız. Kullanacağı çantayı, defteri veya kalemleri çocuğunuz kendi seçsin. Böylelikle okula olan motivasyonu daha da artacaktır.
5. Eğer varsa kendi okul yaşantılarınızdan çocuğunuza bahsedebilirsiniz. Onun yaşındayken nasıl bir okulda olduğunuz veya sınıfınızla ilgili

eğlenceli anılar çocuğunuzun dikkatini çekecektir.

6. Eğer çocuğunuz daha önce görmediği bir okul binasında ortaokula devam edecek ise okul açılmadan önce onunla beraber okul binasını keşfediniz. Çocuğunuza yeni okuluna nasıl gideceğini, okulun çevresinde neler olduğunu gösteriniz.
7. İlkokuldayken okulun en büyük sınıfı iken, çocuğunuz ortaokulda okulun en küçük sınıfı olacak. Çocuğunuza ortaokulda kendisinden büyük sınıflar olacağını ve bu sınıftaki çocukların bazen kendisine “hoşlanmayacağı şekilde” davranabileceğini söyleyiniz. Böyle bir durum olursa öğretmeni veya sizinle konuşması gerektiğini anlatınız.

Çocuğunuz yaşı itibarıyla zihinsel, duygusal, sosyal ve davranışsal açılardan bir geçiş aşamasındadır. Bu dönem ne tam bir ergenlik ne de yeni bir eğitim kademesi olarak ortaokulun getirdikleri açısından çocukluk dönemidir. Ergenlik öncesi dönemi yaşayan çocuğunuz hâlâ çocukluk özelliklerini ağırlıklı olarak sergiliyor olabilir. Örneğin, ortaokulda ders kapsamı genişlemiş ve çocuğunuzdan bu derslerde başarılı olması beklenirken o ilkokuldaki gibi oyuna her şeyden daha çok zaman ayırma eğiliminde olabilir. Bazı çocuklar, ortaokul öğrencisi gibi daha fazla sorumluluk alabilirken bazı çocuklar ilkokul öğrencisi gibi oyun ve eğlenceye daha fazla zaman ayırmak isteyebilir. Her çocuğun birbirinden farklı ve farklılıklarıyla özel olduğunu unutmayınız.

Fiziksel Değişimler

Fiziksel olarak boy ve ağırlıktaki, küçük kas gelişimindeki artmalara paralel olarak el becerilerinde de artış gözlenir. Örneğin, çocuklar daha karmaşık ve ayrıntılı resimler yapabilirler. Bunun yanı sıra, beden gelişiminde kız ve erkek çocuklar arasında farklılıklar olabilir. Çocuğunuzu ve arkadaşlarındaki değişimi gözlemlerken kız çocuklarının erkek çocuklarına göre beden gelişimlerinin daha hızlı olabileceğini de unutmayınız.

Bilişsel Değişimler

Mantıklı ve soyut düşünme yeteneğinde ilerleme gözlenir ancak soyut dönemin yeni başladığı göz önünde tutulduğunda, somut düşünmenin devam ettiği de görülür. Bu nedenle örneğin, çocuğunuz matematiği kavramada ilerleme gösterirken deyimleri anlamada güçlük yaşayabilir. Çocuğunuzdan derslerinde beklediğiniz performansta bu gelişimin zaman alabileceğini de göz önünde bulundurunuz.

Zaman ve yer kavramları gelişmiş olduğundan çocuklarda planlama becerisi de gelişir. Tam anlamıyla olmasa da kendi kendilerine öğrenme ve çalışma becerilerinde ilerleme gözlenir. Bu ilerlemeyi desteklemek için çocuğunuzun kendi planları doğrultusunda çalışmasına olanak tanıyınız. Verimli ders çalışma konusunda bilgi alabilmesi ve etkili planlama yapabilmesi için çocuğunuzun rehber öğretmenine (okul psikolojik danışmanı) yönlendirebilirsiniz.

Sosyal ve Duygusal Değişimler

Çocuğunuzun ilgi alanları artmakta ve çeşitlenmektedir. Onun gelişimini desteklemek için okulun ve bulunduğunuz çevrenin sosyal, kültürel ve sportif etkinlikler olanaklarını araştırınız ve ilgileri

doğrultusunda bu olanaklardan yararlanmasını sağlayınız. Örneğin, çocuğunuzun tiyatroya ilgisini fark ettiniz ve o yıl okulda da bir tiyatro kulübü kuruyor. Çocuğunuzun bu kulüpte yer almasını destekleyebilirsiniz. Benzer şekilde, seçmeli dersleri kendi ilgi ve yetenekleri doğrultusunda seçme imkânı sununuz. Seçmeli dersler, çocuğunuzun özellikle sosyal gelişimi açısından önemli birer fırsat olabilir. Örneğin, çocuğunuzun tiyatroya ilgisi, aldığı drama dersiyle güçlenebilir.

Sevilmek, özellikle büyükleri tarafından beğenilmek, başarılı olmak, kendini güvende hissetmek ve yeni deneyimler yaşamak ihtiyaçları ön plandadır. Çocuğunuza onu olduğu gibi kabul ettiğinizi ve bu süreçte yanında olduğunuzu hissettiriniz. Örneğin; komşunuzun, akrabasının çocuğunun, arkadaşlarının ya da kardeşinin belirli konularda ondan daha başarılı olduğu şeklinde kıyaslamalar yapmayınız. Yeni deneyimler yaşaması için çocuğunuzun müze, hayva-

nat bahçesi, spor müsabakaları, çocuk tiyatroları vb. etkinliklere götürebilir ya da bu etkinlikler içerisinde aktif bir şekilde yer alması konusunda destekleyebilirsiniz.

Başkalarıyla fikir alışverişi ve tartışma yeteneği gelişmeye başlar. Çocuğunuzun dinleyiniz ve kendi görüşlerini ifade etmesine izin veriniz. Doğrusunu bildiğiniz durumlarda dahi onun kendi düşüncelerini ve duygularını söylemesine olanak tanıyınız.

Grup tarafından kabul edilme ve grup çalışmalarına uyma ihtiyacıyla birlikte, arkadaşlık ilişkilerinde de gelişmeler gözlenir. Çocuğunuzun sosyal ortamlarda bulunmasını, ilgi ve yeteneklerini sergileyebileceği gruplar içerisinde yer almasını da destekleyiniz. Çocuğunuz, zaman zaman grup çalışmaları ya da ödevleri için arkadaşlarıyla buluşmak isteyebilir. Daha rahat ve güven duygusuyla onu destekleyebilmek için arkadaşlarının aileleriyle tanışabilir ya da arkadaşlarını eve davet edebilirsiniz. Grup oyunları oynayabilmeleri

için çeşitli zekâ geliştirici oyunlar oynama fırsatları sağlayabilir ve arkadaşlarıyla oyun oynayabilecekleri ortamlar oluşturabilirsiniz. Çocuğunuz doğum gününde arkadaşlarını eve davet edebilir ya da arkadaşlarının doğum günlerine gitmesi için çocuğunuza izin verebilirsiniz.

Evde, okulda ya da sosyal ortamlarda kurallara uyma ve gerektiğinde duygularına hâkim olma davranışları gelişir. Çocuğunuza bir yetişkin gibi ama çocuk olduğunu da unutmadan ev-okul kurallarını ve toplumsal kuralları anlatmak için zaman ayırınız. Örneğin; okulda ders ortamında eğlenceli vakit geçirme ihtiyacı duyduğunda, evde ders çalışması gerekirken televizyon izlemek istediğinde çocuğunuza bunları ertelemeyi öğretiniz.

Tüm öğrenci ve velilerimize sağlık başarı ve eğlence dolu iyi bir eğitim öğretim yılı diliyorum.

Emre KABA HOR
Psikolojik Danışman
Aydın BİL Koleji

SINAV AİLESİ OLMAK

Öğrenci ve velilerimiz sınav senesinde birçok problemle karşılaşabilir. Bu problemlerin hepsi çok farklı problemler olsa da aslında çoğunun çözümü, özüne indiğimizde, aynı olabilir. Bu problemlerin çözümü; saydam olmak, ebeveynimize ve öğren-cimize değer vermek, bu değeri göstermekten geçiyor.

Öğrencilerin en çok yaşadığı sorunlardan biri olan sınav kaygısını ele alalım.

Kaygı nedir ?

Sınav öncesinde ve sınav anında yaşanan, dikkat dağınıklığına ve başarının düşmesine neden olan fizyolojik olarak da belirtileri görülebilen yoğun heyecan duygusudur.

Sınav kaygısına sebep olan birçok neden olabilir: Değersizlik hissi, ailenin ulaşılabilir beklentileri, çevre baskısı, ailenin çocuğa fazla sorumluluk yüklemesi vs.

Mantık dışı inançlar da sınav kaygısına neden olabilir. Öğrenci zamanla olumsuz düşüncelerle zihnini besler. Örneğin;

“Kazanamayacağım, ben başarısız biriyim, bilsem de yapamayacağım gibi olumsuz duygu ve düşüncelere kapılabilir.”

Bu süreçte öğrencinin yaşadığı şeyler kadar ailelerin verdiği tepkiler ve davranışlar da çok önemlidir. Bu süreç hassas bir süreçtir ve aile tarafından en doğru şekilde yönetilmelidir.

Ailelerin uzman kişilerden bu konularda yardım almaları önemlidir.

Aileler verilebilecek tavsiyelerden bazıları şunlardır:

Çocuğunuzu çevrenizde bulunan akranlarıyla karşılaştırmayın. Özellikle de aile içinden bir yakınınızla asla kıyaslanmayın.

Öğrenciye ailenin onunla ilgili beklentilerinden bahsedip gereksiz bir sorumluluk yüklememek, o sorumlulukların altında ezmemek çok önemlidir. Bu yaştaki çocuklar , kendisinden bekleneni gerçekleştiremediğinde ailesine karşı mahcup olduğunu ve onların gözündeki değerinin düştüğünü düşünebilir. Çünkü öğrenciler bu dönemlerde ailelerine karşı kendilerini borçlu hissederler. Maddi ve manevi olarak bu borcun altında ister istemez ezilirler. Maalesef bu düşünce öğrencide başladığı andan itibaren aileden kopmalar başlayabilir ve tam da bu noktada karşılıklı çatışmalar başlar, aile içinde sesler yükselir.

Ailelerin deneme sınavlarına gereksiz anlam yük-

leyip, deneme sınavı sonuçlarına göre değerlendirme yapmaları çocukta motivasyon bozukluğuna sebep olabilir.

Motivasyon artırıcı şeyler yapılmalı ve öğrenciye karşı ne olursa olsun benim için değerlisin duygusu verilmelidir.

Bu yaşlarda öğrencilerin duygularıyla yeni yeni tanıştığını düşünürsek bazı tanımadık duyguları yaşadıklarında bocalamaları normaldir.

Bu tarz durumlarda ; bu sene sınav senen ve böyle bir duyguya zamanın yok' gibi cümleler kurarak, onu anlamaya çalışmadan kestirip atmak ona kendisini değersiz hissettirir. Bu şekilde bir çözüme ulaşamayacağını bilmemiz gerekir. Yaşadığı duyguyu sorgulamak yerine onu anlamaya çalışmak, duyguları olduğu gerçeğini anlayıp bu duygularla birlikte nasıl bir sınav senesi geçirebileceğinizle ilgili çözümler üretmek çok daha iyi sonuçlar doğuracaktır.

Ailenin sınav senesi boyunca nasıl bir problemle karşılaşılırsa karşılaşsınlar 'aile' olarak birlikte olmaları ve birbirlerine güvenmeleri gerekmektedir.

Sınav senesinde karşılaşılan sorunlardan birisi de sınav sonrasında yapılacak olan tercihlerle ilgilidir. Bu dönemde öğrenci ve aile arasında ciddi çatışmalar yaşanabilir. Bu çatışmalar aile arası gerginliklere, inatlaşmaya, hatta öğrencinin sınav girmemesine kadar ciddi sonuçlar doğurabilir. Bu tarz bir durumla karşılaşıldığında tercihler, ne tam anlamıyla öğrenciye ne de tam anlamıyla aileye bırakılmalıdır. Öğrenci, aile ve psikolojik danışman (Rehber Öğretmen) birlikte bir karar vermelidir. Bu kararı verirken öğrencinin ilgisi, yetenekleri, gelecekte öğrencinin yaşayacağı sorunlar , ekonomik boyut dahil birçok konu ele alınıp ona göre ortak bir karar verilmelidir.

Ne yazık ki, ailelerin yaptığı hatalardan bir diğeri ise, ailenin öğrenciyi sınav senesinde özel okul veya dershaneye yolladıktan sonra ekonomik boyutunu öğrenciye yansıtmasıdır.

Bu durum öğrenci üzerinde çok fazla baskı oluşturmaktadır. Böyle bir durum karşısında öğrenci kendisinden ziyade, aileye karşı mahcup olmak için isteksizce ders çalışmaktadır ve tabi ki isteksizlik duygusu başarısızlığı getirecektir. Ailelerimizin sınav senesinde öğrenciden beklentileri olacaktır, ama bu beklentiyi çok sık ifade etmemek öğrenci için çok önemlidir. Yani kısacası sınav senesinde öğrenciye karşı yaptığınız fedakarlıkları öğrencinin yüzüne vurmayınız.

Bu dönemlerde bazı aileler öğrencinin her istediğini yapmaya çalışıyor. Aile farkında olmadan çocuğuna doyumsuzluğu aşıyor. Bu yaklaşım bizim istemediğimiz bir ilgi gösterisidir. Çünkü öğrenci bu durumu kendi lehine çok iyi kullanabilir. Bunun yerine mantıklı olacak şekilde öğrenciye hayır demeyi bilmeniz gerekiyor. Bu konuyu başka bir boyutta ele alırsak, öğrenciye karşı bir eleştiride de bulabilirsiniz. Bunu yaparken yapıcı bir dil kullanılmalı ve 'sen dili' yerine daha çok 'ben dili' kullanılmalıdır.

Sınav süreci yaklaştıkça öğrencinin ve ailenin heyecanını arttığı ve bugünlerde ailenin olumsuz yönde etkilediği çok açıktır. Sınav yaklaştıkça evde olağanüstü hal ilan etmeyin. Her şey normal devam etsin. Sınav bir ölüm kalım meselesi haline gelmemelidir..

Kısaca ele alacak olursak ; öğrenciler aileyi, aileler de öğrenciyi strese sokabilir. Bu stresi oluşturan da, yok edecek olan da, kontrol altında tutacak olan da yine sizsiniz. Öğrencinin bir robot olmadığını, duygularının olacağını, hatalar yapabileceğini unutmadan birlikte bir 'aile' olarak ilerlediğiniz sürece çözemeyeceğiniz bir sorun yok.

Sınava girecek olan tüm öğrencilere başarılar dilerim.

Siz değerli ailelerden ricam; lütfen çocuklarınıza tüm kalbinizle inanınız...

Sevgi ve saygılarımla...

Berkay ŞAHİN
Psikolojik Danışman
Kırşehir BİL Kurs

**BİL EĞİTİM
KURUMLARI**

BİL Öğrencilerine Özel
ÖĞRENCİ ASİSTANI
SINAV GÜNLÜĞÜM
ÖĞRENCİ AJANDASI
Hazırlanmıştır!

Haftalık Ders Programı
Sınav Sonucu Takibi
Ders Konu Takibi
Dikkat ve Odaklanma
Test Çözme Teknikleri
Verimli Ders Çalışma Stratejileri

SİBER GÜVENLİK

Siber Güvenlik Lisesinde okuyanların kariyer seçenekleri oldukça geniş ve önemlidir. Siber güvenlik, günümüzde hızla büyüyen ve giderek daha fazla önem kazanan bir sektördür. Bilgi teknolojileri ve dijital dünya sürekli gelişirken, siber tehditler de artmaktadır. Bu nedenle, siber güvenlik alanında uzmanlaşmış profesyonellere olan ihtiyaç da artmaktadır.

Siber Güvenlik Lisesi, öğrencilere temel bilgisayar bilimi ve ağ teknolojileri üzerine yoğunlaşan bir eğitim verir. Bu eğitim, öğrencilerin siber güvenlik konusundaki temel yeteneklerini geliştirmelerini ve sektördeki potansiyel kariyer fırsatlarına hazırlanmalarını sağlar. Siber Güvenlik Lisesi'nden mezun olanlar, aşağıdaki gibi çeşitli kariyer seçeneklerine sahip olurlar:

Siber Güvenlik Uzmanı: Siber güvenlik uzmanları, bir organizasyonun bilgi ve verilerini korumak için güvenlik önlemleri uygulayan, siber saldırıları tespit eden ve önleyen profesyonellerdir. Ağ güvenliği, sızma testleri, olay yanıtı gibi çeşitli alanlarda uzmanlaşabilirler.

Etik Hacker (Beyaz Şapkalı Hacker): Etik hackerlar, sistemlerdeki zayıflıkları tespit etmek ve düzeltmek amacıyla izinli ve etik çerçevelerde hackleme tekniklerini kullanır. Kuruluşların güvenlik düzeyini test etmek için çalışırlar.

Güvenlik Analisti: Güvenlik analistleri, güvenlik tehditlerini inceleyerek ve analiz ederek, organizasyonların güvenlik politikalarını ve önlemlerini yönetmelerine yardımcı olurlar.

Ağ Güvenliği Uzmanı: Ağ güvenliği uzmanları, ağ altyapısını güvenli tutmak için ağ güvenlik cihazları ve teknolojilerini yönetirler. Ağ trafiğini izleyerek, güvenlik tehditlerini tespit eder ve önlerler.

Siber Güvenlik Danışmanı: Danışmanlar, müşterilere siber güvenlik konusunda tavsiyeler veren

ve uygun güvenlik çözümlerini sunan uzmanlardır. Şirketlerin güvenlik politikalarını ve uygulamalarını geliştirmeye yardımcı olurlar.

Güvenlik Yöneticisi: Güvenlik yöneticileri, bir organizasyonun genel güvenlik stratejisini yönetir ve güvenlik ekibini koordine ederler. Karar alıcı düzeyde çalışarak, organizasyonun tüm güvenlik süreçlerini denetlerler.

Siber güvenlik, sadece iş dünyası için değil, aynı zamanda hükümetler, sağlık kuruluşları, finans sektörü, askeri birimler gibi birçok alanda da büyük bir öneme sahiptir. Bu nedenle, Siber Güvenlik Lisesi mezunlarının nitelikli ve yetenekli uzmanlar olarak ihtiyaç duyulan bir alan olan siber güvenlik sektörüne katılmaları, kariyer açısından oldukça değerli bir seçenektir. Ayrıca, siber güvenlik alanındaki sürekli değişim ve gelişme, mezunlar için sürekli öğrenme ve kendini geliştirme fırsatları sunar, bu da kariyerlerini daha da ileri taşıyabilir.

OSMAN ÖZŞEN

BİL Eğitim Kurumları

IT ve Eğitim Teknolojileri Koordinatörü

YKS SÜRECİNDE BİL EĞİTİM KURUMLARINDAN *Velilere Öneriler*

Bil Eğitim Kurumları olarak YKS sürecinde hem öğrencilerimizin hem de velilerimizin yanındayız. Bu süreçte değerli velilerimize tavsiyelerimiz olacaktır. Öncelikle öğrencilerimizin anne ve babalarının desteklerine ihtiyaçları var. Yapılması gereken öncelikle çocuklarınıza onların sizler için ne kadar değerli olduklarını ve bu sınavın sonucu her ne olursa olsun bu değerini eksilemeyeceğini hissettirmenizdir. Sevginizi bol bol göstermelisiniz. Çünkü bu süreçte öğrencilerin sınav kaygısı günden güne artarak ilerleyecek. Ailelerin de sınav kaygısını aza indirmek için çocukların dışsal motivasyonunu sağlayacak faaliyetlerde bulunmasını gerekir. Bu faaliyetler çocukların hobileri olabilir. Onları zihnini ve bedenini gevşetecek etkinliklere yönlendirebilirsiniz. Yine çocukları ödüllendirme olabilir. Baskıdan ziyade çocuğun çabası, gayreti ve performansına odaklanılmalı ve övgüler yapılmalı. Sınav sonrasını

hayal etmelerini isteyebilirsiniz. Pozitif anılardan bahsedilmeli, sınavdan sonra şunları yapabiliriz, tatile gidebiliriz ve çocuğun hoşuna gidebilecek diğer faaliyetleri sıralayabilirsiniz. Kıyaslama yapmaktan kaçının. Çünkü kıyaslamalar çocuğun kendini yetersiz hissetmesine neden olabilir. Sınava hazırlık süreci sadece bir yıllık süreç değil elbette. Öğrenciler son sınıfa başladıklarında karşılıklı bir sınav çıkıyor, olayın farkına varana kadar ocak ayı geliyor ve birçok öğrenci tam motive olamadan sınava giriyor. Ama bu süreçte önemli olan iki şey var;

Öğrencimiz elinden geleni yapıyor mu?

Elinden geleni yapıyor mu?

Hayatlarının en önemli dönemlerinin ortasında zorlu bir sınava tabi oluyorlar, kolay değil. Bu süreçte ergenlikten dolayı yaşayacağımız belli sıkıntılar var zaten, buna bir de sınav maratonu

eklenince süreç çekilmez hale gelebiliyor. Sınava hazırlık sürecinde aileler çocukları ile sağlıklı iletişimi korumaya özen göstermelidirler. Öğrencinin sınav başarısını çok ciddi etkileyen sınav kaygısıdır. Bu kaygıyı şuna benzetiyorum: Bir yıl boyunca çalışıp didinen bir çiftçinin tam ürünü alacakken ihmali ya da bu aşamayı önemsememesi yüzünden tarlada çıkan bir yangınla tüm mahsulün yok olması. Eğer bir öğrencide kaygı varsa bu, genelde evdeki birinin ya da birilerinin kaygısıdır. Şu ana kadar öğrencilerimde bu hep böyle çıktı. Öğrencinin yakın çevresindeki değer verdiği, önemseydiği bir kişinin kaygısı öğrencinin kaygısını katlayarak artırmakta. Sınava kaygı ile giren bir öğrencinin de sınav sonucunu kestirmek çok zor. Birkaç yıllık emeğin kimse boşa gitmesini istemez elbette. Peki bu durumda veliler olarak ne yapmamız ya da yapmamamız gerekiyor. Birkaç madde altında toplayacak olursak:

1. **Öncelikle sınav, başarı ve başarısızlık kavramları üzerinde çok konuşulmamalı ve özellikle çocuklarımızla bu konularda tartışmaya girmemeliyiz; çünkü onlar zaten kendi içlerinde yeterince huzursuzluk yaşadığı için bu duyguları aktive etmemek lazım diye düşünüyorum.**
2. **Öğrencinin, ailesinin ona güvendiğini hissetmesi gerekir ve öğrenci bir güvensizlik sezmemelidir.**
3. **Olumsuz ve imalı cümleler kurulmamalı. Pozitif olunmalı,**
4. **Sınav yaklaştıkça evde olağanüstü hal ilan etmeyin. Her şey normal devam etsin.**
5. **Çocuklarınız ile iletişiminizi canlı tutun.**
6. **Çocuklarınıza zaman ayırın onlarla beraber olun.**

Unutmayın ki biz çocuklarımızı geleceğe ve hayata hazırlıyoruz.

Sınav bu süreçteki basamaklardan sadece birisidir.

Bil Eğitim Kurumları olarak bu süreçte tüm öğrencilerimize başarılar diliyoruz.

Kazanmak için BİL yeter.

*Ezgi Nur Avşar
Rehber Öğretmen
Gebze BİL Kurs*

BİL EĞİTİM KURUMLARI

BİL KOLEJİ • BİL KURS • BİL ÇOCUK ÜNİVERSİTESİ ANAOKULU